

نام درس: تاریخ زبان فارسی

رشته تحصیلی و کد درس: زبان و ادبیات فارسی - ۱۲۱۳۰۲۱

زمان آزمون: تستی: ۶۰ تشریحی: -- دقیقه

آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد ⊗

کد سری سؤال: یک (۱)

استفاده از: ..

مجاز است.

امام علی^(ع): برتری مردم به یکدیگر، به دانش‌ها و خردهاست؛ نه به ثروت‌ها و تبارها.

۱. کدام گزینه در مورد تغییر و تحولات زبانها و دور شدن آنها از اصل، درست است؟

الف. معلول رویدادهای اجتناب ناپذیر زمان است.

ب. امری تصادفی و معلول اتفاقیهای خاصی است.

ج. خطا و غلط شمرده می شود.

د. یک امر عقلانی است که تحول می یابد.

۲. کدام گزینه معرف زبانهای تصریفی است؟

الف. از روی ترتیب همنشینی تکواژها در زنجیره گفتار می توان به نوع صرفی آنها پی برد.

ب. کلمه شکل ثابتی دارد و اگر معانی ثانوی بدان افزوده شود، صورت اصلی کلمه تغییر نمی کند.

ج. برخی کلمات برای رساندن معانی فرعی و ثانوی تغییر شکل می دهند.

د. شکل اصلی کلمات تفاوت دارد و برای معانی جدید صورت جدید به خود می گیرند.

۳. کدام گزینه از کشفیات « ویلیام جونز » به شمار می رود؟

الف. تطابق بعضی از واژه ها در زبانهای ایرانی و آلمانی و اینکه و همه از زبان قدیمی شده ای گرفته شده اند.

ب. زبانهای سنسکریت، یونانی و لاتینی با یکدیگر ارتباط دارند و احتمالاً همگی از سنسکریت کهن گرفته شده اند.

ج. مشابهت های فراوان میان زبانهای فارسی، هندی، آلمانی و یونانی بیانگر تعلق آنها به خانواده هند و اروپایی است.

د. مطابقت برخی واژه ها در زبانهای هندی و ایتالیایی و یونانی و نوعی ارتباط و خویشاوندی میان آنها

۴. در یک دوره تحول تاریخی، در کدام حیطه های زبانی تغییر رخ می دهد؟

الف. اصوات و واجها و دستگاه نحوی

ب. دستگاه صرفی و اصوات

ج. واژگان و اصوات و واجها

د. دستگاه صرفی و نحوی، اصوات و واجها، واژگان

۵. کدام دسته از زبانهای فارسی، "خاموش" خوانده می شوند؟

الف. زبانهای دوره ی باستان، چون آثاری از آنها بر جا نمانده است.

ب. زبانهای دوره ی باستان و میانه، چون امروز به صورت زنده به کار نمی روند.

ج. فارسی باستان و میانه، چون اثری از آنها بر جا نمانده است.

د. فارسی دری، چون خط کهن ایرانی در آن به کار نمی رود.

نام درس: تاریخ زبان فارسی

رشته تحصیلی و کد درس: زبان و ادبیات فارسی - ۱۲۱۳۰۲۱

زمان آزمون: تستی: ۶۰ تشریحی: -- دقیقه

آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد ⊗

کد سری سؤال: یک (۱)

استفاده از: ..

مجاز است.

۶. چرا خط میخی در زمره ی خطوط هجانگار محسوب می شود؟

الف. زیرا ارزش صوتی هر علامت برابر یک صامت و یک مصوت است.

ب. زیرا برای نمایش هجا علامت نگارشی خاصی دارد.

ج. زیرا در نگارش پاره ای هجاها از تصویر استفاده می کند .

د. زیرا برای اولین بار هجاهای بلند و کشیده را از هجاهای کوتاه تفکیک کرده است

۷. کدام گزینه در مورد " گاهان " درست است؟

الف. هر بخش از اوستا، از سرود های مشخصی تشکیل شده که به هر سرود "گاهان" گفته می شود.

ب. تنها در بخش "ویسپرد" اوستا، هفده سرود قدیمی است که به آنها "گاهان" می گویند.

ج. هفده سرود که نشانه های کهنگی و قدمت دارند و در مجموعه ی "خرده اوستا" قرار گرفته اند را "گاهان" گفته اند.

د. در "یسنا" هفده سرود با نشانه های قدمت و کهنگی قرار دارد که به آنها "گاهان" گفته اند.

۸. در زبان هندی به چه کسانی "آریایی" گفته شده است؟

الف. هندیان

ب. کسانی که به زبان سنسکریت سخن می گویند.

ج. اقوام هند و اروپایی

د. ایرانیان

۹. کدام گزینه از جمله زبان های غیر ایرانی رایج در دوره ی باستان ایران نیست؟

الف. سریانی

ب. سومری

ج. عیلامی

د. اکدی

۱۰. در تتبعات زبان شناسی به کدام دوره "سال های تاریک" گفته می شود؟

الف. حکومت هخامنشیان

ب. حکومت سلوکیان

ج. حکومت اشکانیان

د. حکومت ساسانیان

۱۱. امروزه تنها اثر زنده از زبان سغدی را کدام اثر می دانند؟

الف. آثار سغدی مسیحی

ب. آثار غیر دینی سغدی

ج. گویش مردم یغنا

د. گویش سغدی سمرقند و بخارا

۱۲. زبان خوارزمی از کدام شاخه زبان های فارسی محسوب می شود؟

الف. فارسی باستان

ب. فارسی میانه گروه شرقی

ج. فارسی میانه گروه غربی

د. زبان سکایی میانه

مادگاه پیام نور
(مرکز آزمون)

نیمسال اول ۸۹-۸۸

همیار دانشجو

hdaneshjoo.ir

کارشناسی (سنتی)

نام درس: تاریخ زبان فارسی

رشته تحصیلی و کد درس: زبان و ادبیات فارسی-۱۲۱۳۰۲۱

زمان آزمون: تستی: ۶۰ تشریحی: -- دقیقه

آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد ⊗

کد سری سؤال: یک (۱)

استفاده از: ..

مجاز است.

۱۳. کتیبه های شاهان نخستین ساسانی به چه زبان هایی نوشته شده اند؟

الف. اوستایی، پهلوی، یونانی

ب. فارسی میانه، پهلوی، یونانی

ج. فارسی میانه، پارسی و یونانی

د. اوستایی، پارسی، یونانی

۱۴. کدام گزینه در مورد خط پهلوی درست است؟

الف. برای نوشتن متون فارسی باستان به کار رفته و بسیار شبیه خط متون پارسی است.

ب. برای نوشتن متون فارسی باستان به کار رفته و بسیار شبیه خط اوستایی است.

ج. برای نوشتن متون فارسی میانه به کار رفته و بسیار شبیه خط اوستایی است.

د. برای نوشتن متون فارسی میانه به کار رفته و بسیار شبیه خط میخی است.

۱۵. کدام یک از خط های دوره میانه خط آوانگار بوده است؟

الف. سغدی

ب. مانوی

ج. پهلوی کتیبه ای

د. پهلوی کتابی

۱۶. کدام گزینه در مورد زند و پازند نادرست است؟

الف. ترجمه و تفسیر اوستا به زبان فارسی میانه و به خط پهلوی زند اوستا نامیده شده است.

ب. پازند به خط اوستایی و به زبان فارسی میانه نوشته شده است.

ج. پازند تفسیر اوستا به خط و زبان اوستایی است.

د. بازنویسی زند به خط اوستایی و به زبان پهلوی پازند خوانده شده است.

۱۷. زبان فارسی جدید عملاً از چه زمانی و با چه خطی آغاز شده است؟

الف. از تصرف ایران به دست اعراب و با خط عربی

ب. از قرن چهارم هجری و با خط عربی

ج. از تصرف ایران به دست اعراب و با خط فارسی میانه

د. از قرن چهارم هجری و با خط فارسی میانه

۱۸. کدام یک از زبانهای ایرانی دوره جدید صورت تکامل یافته " سکایی میانه " است؟

الف. آسی

ب. یغناپی

ج. کردی

د. کومزاری

۱۹. کدام یک از گزینه های زیر از جمله زبانهای ایالت فارس نیست ؟

الف. سیوندی

ب. لاری

ج. لری و بختیاری

د. ماسر می

۲۰. گویش یزدی در میان چه کسانی و در کدام شهر رواج دارد؟

الف. زردشتیان یزد

ب. مردمان یزد و کرمان

ج. زردشتیان یزد و کرمان

د. مردمان یزد

نام درس: تاریخ زبان فارسی

رشته تحصیلی و کد درس: زبان و ادبیات فارسی - ۱۲۱۳۰۲۱

زمان آزمون: تستی: ۶۰ تشریحی: -- دقیقه

آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد ⊗

کد سری سؤال: یک (۱)

استفاده از: ..

مجاز است.

۲۱. بیشترین اختلافی که در زبان فارسی نواحی مختلف می بینیم در کدام زمینه است؟
 الف. در زمینه اصوات ب. در زمینه اصوات و لغات ج. در زمینه لغات د. در زمینه ترکیبها
۲۲. بیشترین تغییرات نحوی در قرون آغازین فارسی جدید تحت تاثیر چه زبانی بوده است؟
 الف. عربی ب. ترکی ج. فرنگی د. فارسی دری
۲۳. کدام گزینه تعریف درست "واکه بی رنگ" (Schwa) را در بر دارد؟
 الف. مصوتی که نوشته نمی شود اما در تلفظ حضور دارد.
 ب. مصوتی در زبانهای ایران باستان که در دوره میانه به مصوتی دیگر تبدیل شده است.
 ج. صامت و مصوت در فارسی میانه که در فارسی جدید شکل دیگری یافت.
 د. مصوتی که نوشته می شود اما تلفظ نمی شود.
۲۴. بارزترین ویژگی صوتی فارسی باستان و آشکارترین تحول صوتی زبان از دوره باستان به دوره میانه چیست؟
 الف. ختم اغلب واژه ها به مصوت بلند و آسانی تلفظ واژه ها در دوره میانه.
 ب. حضور آواگروه ها در دوره باستان و حذف آنها در دوره میانه.
 ج. ختم اغلب واژه ها به مصوت و حذف مصوتهای پایانی در دوره میانه.
 د. حضور آواگروه ها و آسانی تلفظ واژه ها در دوره میانه.
۲۵. صوت "چ" در تحولات تاریخی زبان فارسی به کدام معادلها بدل شده است؟
 الف. ج، ز، خ ب. ج، ز، گ ج. گ، خ، ج د. گ، ج، ح
۲۶. از دید تحولات تاریخی صورتهای تحول یافته "سرد، پردیس و خورد" در کدام گزینه آمده است؟
 الف. سال، پرداز و خنیاگر ب. سال، پالیز و خنیاگر
 ج. سال، پالیز و خوالیگر د. سرما، پرداز و خوالیگر
۲۷. بستواجهای "پ، ت، ک" اگر در کنار صامتهای (ن) و (ر) قرار گیرند تبدیل به چه حروفی می شوند؟
 الف. ب، ط، گ ب. ب، د، گ ج. ب، د، ج د. ب، ط، چ
۲۸. کدام گزینه در مورد ساخت اسم در فارسی باستان درست است؟
 الف. اسم صرف می شود.
 ب. از دید شمار، مفرد و جمع است.
 ج. از دید جنس، مذکر و مونث دارد.
 د. هر اسم هفت حالت دارد.

نام درس: تاریخ زبان فارسی

رشته تحصیلی و کد درس: زبان و ادبیات فارسی - ۱۲۱۳۰۲۱

زمان آزمون: تستی: ۶۰ تشریحی: -- دقیقه

آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد ⊗

کد سری سؤال: یک (۱)

استفاده از: ..

مجاز است.

۲۹. کدام گزینه در زمره تحولات تاریخی از دوره باستان به دوره میانه و جدید قرار نمی گیرد؟

الف. تبدیل زبان فارسی از صورت ترکیبی به تحلیلی

ب. از بین رفتن نظام صرف اسامی

ج. خارج شدن جنس دستوری از ساختمان زبان

د. هر کلمه معرف موقعیت صرفی و نحوی خود بود

۳۰. چرا در کتیبه ها و متون متاخر هخامنشی غلط های دستوری دیده می شود؟

الف. به دلیل اهمال و غفلت کتیبه نگاران

ب. به دلیل حمله اسکندر و از میان رفتن کاتبان قدیمی

ج. به دلیل دگرگونی در دستگاه صرفی و نحوی زبان

د. به دلیل کم اعتبار شدن فارسی باستان و رواج زبانهای یونانی و فارسی میانه

۳۱. پس از حذف نظام صرف اسامی، وظیفه ی نشان دادن نقش اسامی به عهده ی چه کلمه هایی گذاشته شد؟

الف. حروف اضافه ب. افعال

ج. صفات

د. ضمائر

۳۲. در فارسی میانه برای نشان دادن جنس از چه ساخت دستوری استفاده شده است؟

الف. ساخت دستوری بر اساس جنس به دو دسته مذکر و مؤنث تقسیم شده است.

ب. همانند فارسی باستان سه جنس مذکر و مؤنث و خنثی در کلمات دیده می شود.

ج. ساخت دستوری براساس جنس وجود ندارد و از کلمه هایی که در فهرست واژگانی زبان بیانگر جنس هستند استفاده می شود.

د. خنثی نادیده گرفته شده و همه ی کلمه ها با کمک کلمه هایی چون آقا و خانم، مذکر و مؤنث می شوند.

۳۳. پسوند "ین" که در ساخت صفت عالی استفاده می شود ریشه در کدام زبان دارد؟

الف. دوره تحول فارسی دری ب. فارسی میانه

ج. فارسی باستان

د. زبان عربی

۳۴. کدام گزینه در مورد صرف فعل در فارسی میانه نادرست است؟

الف. نشانی از تثنیه نیست.

ب. باب ناگذر به کلی متروک شده است.

ج. شناسه های فعل به صورت یکسان در آمد.

د. وجه تأکید و امری همچنان حفظ شد.

۳۵. در فارسی چند نوع ریشه وجود دارد و نام آنها چیست؟

الف. دو نوع: قوی و ضعیف

ب. سه نوع: قوی، متوسط و ضعیف

ج. ریشه ها یک نوع بیشتر نیستند.

د. دو نوع: ثابت و متغیر

نام درس: تاریخ زبان فارسی

رشته تحصیلی و کد درس: زبان و ادبیات فارسی - ۱۲۱۳۰۲۱

زمان آزمون: تستی: ۶۰ تشریحی: -- دقیقه

آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد ⊗

کد سری سؤال: یک (۱)

استفاده از: ..

مجاز است.

۳۶. در زبان فارسی ماده وریشه چه ارتباطی با هم دارند؟

الف. ماده وریشه یکی هستند.

ب. ماده غالباً با افزودن یک یا چند واج به ریشه به دست می آید.

ج. ریشه غالباً با افزودن یک یا چند واج به ماده به دست می آید.

د. ارتباطی با هم ندارند.

۳۷. در فارسی باستان برای بیان عملی که در گذشته انجام شده، علاوه بر کاربرد انواع ماضی، از چه روشی استفاده شده است؟

الف. مضارع به جای ماضی

ب. کاربرد صفت مفعولی با نامی که در حالت اضافه بود

ج. کاربرد حروف اضافه با مفعول های بی واسطه

د. ساخت ثابت بدون زمان

۳۸. در ماده ی فارسی فعل های ماضی، در چه صورتی واج (ت) به (د) تبدیل شده است؟

الف. در صورتی که واج پیش از (ت)، مصوت یا یکی از دو واج (ر) و (ن) باشد.

ب. در صورتی که واج (ت) در پایان فعل ماضی باشد و پس از آن شناسه آمده باشد.

ج. در صورتی که واج پیش از (ت) مصوت بلند باشد و پس از آن شناسه آمده باشد.

د. در صورتی که واج (ت) در پایان ماده باشد و پس از آن هیچ واجی نباشد.

۳۹. کدام گزینه در مورد ماده ی فعل های ماضی و مضارع در زبان فارسی درست است؟

الف. ریشه ماده های ماضی و مضارع همیشه یکی است.

ب. در اغلب موارد ماده های ماضی و مضارع از ریشه های متفاوت هستند و به ندرت یک ریشه دارند.

ج. در اغلب موارد از یک ریشه اند و به ندرت دو ریشه متفاوت دارند.

د. هیچ گاه ریشه ی واحدی ندارند.

۴۰. کدام گزینه در زمینه ی تحولات آوایی واج ها نادرست است؟

الف. واج (چ) در کنار مصوت بدل به (ز) می شود.

ب. واج (پ) در کنار مصوت بدل به (ف) می شود.

ج. واج (ر) در کنار مصوت تغییر نمی کند.

د. واج (ه) در کنار مصوت باقی می ماند و تغییر نمی کند.